

Prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
Judecător: V. Holban
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A: Bostan, V. Negru, A. Pahopol

Dosarul nr. 2rac-43/18

ÎNCHEIERE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea mixtă „M.D.-Trans” Societatea cu răspundere limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea mixtă „M.D.-Trans” Societatea cu răspundere limitată împotriva Societății pe acțiuni „Acord Grup” și Societății cu răspundere limitată „Sersorol”, intervenienți accesorii Societatea pe acțiuni „Asterra Grup”, Societatea pe acțiuni „International Business Transport”, Societatea cu răspundere limitată „Procredo Grup” și Societatea pe acțiuni „Procter&Gamble International Operations” cu privire la încasarea prejudiciului, dobânzii de întârziere și a penalității,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea mixtă „M.D.-Trans” Societatea cu răspundere limitată, admis apelul Societății pe acțiuni „Acord Grup” și s-a casat hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 25 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 07 aprilie 2015 ÎM „M.D.-Trans” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Acord Grup” SA și SRL „Sersorol”, intervenienți accesorii CA „Asterra Grup” SA, „International Business Transport” SA, BA „Procredo Grup” SRL cu privire la încasarea prejudiciului. Ulterior, prin încheierea protocolară instanței de judecată din 12.10.2016 în calitate de intervenient accesoriu în proces a fost atrasă „Procter&Gamble International Operations” SA.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 13 iulie 2014 între „Acord Grup” SA în calitate de asigurător și ÎM „M.D.-Trans” SRL în calitate de asigurat a fost încheiat Contractul de asigurare facultativă a răspunderii căraușului.

În baza contractului cadru de transport nr. 797 din 09.10.2013, comenzilor nr. 009314 din 11.09.2014 și nr.09315 din 11.09.2014 ÎM „M.D.-Trans” SRL s-a obligat față de „International Business Transport” SA să presteze două comenzi

de servicii de transport/expediție a mărfurilor - șampoane de marcă Pantene, Head&Shoulders, Washa&Go, din România în Republica Azerbaidjan, în valoarea de X Euro și X Euro, iar în total X Euro.

Întru executarea acestor două obligații ÎM „M.D.-Trans” SRL în temeiul contractului de transport încheiat cu „Sersorol” SRL la 05.01.2008 a încredințat „Sersorol” SRL executarea comenzii de transport nr. 00180 din 11.09.2014 privind transportarea mărfii în valoare de X Euro, cu mijlocul de transport XXXX xxx/XXXXXXXX, conform CMR nr. 003215, pe ruta Urlați, Prahova, România - Baku, Azerbaidjan și comanda de transport nr. 00181 din 11.09.2014 privind transportarea mărfii în valoare de X Euro, cu mijlocul de transport XXXXXXXX/XXXXXXXX, conform CMR 0032M, pe ruta Urlați, Prahova, România - Baku, Azerbaidjan.

Invocă, că în timpul efectuării transportului de către „Sersorol” SRL, marfa a fost furată/delapidată. În rezultatul controlului efectuat s-a constatat că, la finele lunii septembrie 2014, cetățeanul RM Munteanu Sergiu, la transportarea cu camioanele cu n/î XX XX xxx și n/î XX XX xxx a șampoanelor de marcă Pantene, Head&Shoulders, Washa&Go, din România în Republica Azerbaidjan, prin inducere în eroare, înșelăciune și abuz de încredere, comunicând că marfa susmenționată îi aparține cu drept de proprietate, a vândut-o în s. Novogagatli, raionul Hasaviurt, după ce a plecat în direcție necunoscută.

În cadrul desfășurării măsurilor operative au fost descoperite camioanele cu n/î XX XX xxx și n/î XX XX xxx, însă șampoane de marcă Pantene, Head&Shoulders, Washa&Go în ele nu au fost depistate, nu au putut fi descoperite și actele de însoțire, iar pe faptul dat, la 17.11.2014 a fost pornită urmărirea penală pe infracțiunea „escrocherie”.

Astfel, menționează, că s-a constatat că marfa a fost furată/delapidată, la fel ca și o parte din acte aferente transportului.

Deoarece marfa în sumă de X Euro și X Euro așa și nu a ajuns la destinație, la data de 08 octombrie 2014 „International Business Transport” SA, s-a adresat către reclamantul ÎM „MD-Trans” SRL cu o somație prin care a solicitat repararea prejudiciului cauzat prin neajungerea mărfii la destinație, și anume restituirea contravalorii mărfii pentru două comenzi de transport în sumă totală de X Euro.

După constatarea delapidării/furtului mărfii ÎM „MD-Trans” SRL imediat a notificat brokerul de asigurare BA „Procredo Grup” SRL despre producerea cazului asigurat și compania de asigurare „Acord Grup” SA.

Prin certificatul nr. 06.01.2015 pârâtul „Acord Grup” SA a confirmat primirea cererii și actelor privind cazul asigurat, însă, sub pretextul „desfășurării propriei anchete” nu a informat asiguratul despre decizia sa pe marginea cererii de achitare a despăgubirii de asigurare.

La data de 23 ianuarie 2015 prin scrisoarea nr. 4415 „Acord Grup” SA a solicitat ÎM „MD-Trans” SRL prezentarea informației și documentelor suplimentare pentru examinarea cazului asigurat, iar după primirea acestora așa și nu a notificat asiguratul despre decizia adoptată.

Invocă, că prin scrisoarea nr. 14 din 10.02.2015 a comunicat „Acord Grup” SA că Contractul de asigurare prevede două tipuri de acte care trebuie prezentate companiei de asigurare în cazul producerii riscului asigurat, și anume: Documentele care asiguratul le prezintă dacă a efectuat transportul în calitate de Expeditor (pct. 11.1.1. din Contractul de asigurare) și documentele care asiguratul le prezintă dacă a efectuat transportul în calitate de Căraș/Transportator (pct. 11.1.2. din Contractul de asigurare).

Astfel, ÎM „MD-Trans” SRL, în calitate de expeditor, a prezentat „Acord Grup” SA toate actele necesare examinării cazului asigurat: cererea de plată a despăgubirii, polița de asigurare, contractul de transport încheiat cu compania din România „International Business Transport” SA și comenzile de transport, contractul de transport încheiat cu SRL „Sersorol” și comenzile de transport, somație de plată de la „International Business Transport” SA către reclamantul ÎM „M.D.-Trans” SRL, polița CMR SRL „Sersorol”, factura eliberată de „International Business Transport” SA, confirmarea de la organele de poliție din Rusia, Actul vamal despre avarie, ordonanța de pornire a urmăririi penale, pretenția ÎM „M.D.-Trans” SRL către „Sersorol” SRL, factura de transport CMR pentru ambele camioane.

Restul actelor solicitate de pârât se referă la informația/documentele pe care o poate deține doar „Sersorol” SRL, care a efectuat nemijlocit transportul mărfii și nu expeditorul ÎM „M.D.-Trans” SRL care nu a deținut marfa sub controlul său.

Deși ÎM „M.D.-Trans” SRL nu era obligat să prezinte acte suplimentare deoarece acestea exced limitele prevăzute de pct. 11.1.1. din contract, reclamantul a prezentat „Acord Grup” SA informații suplimentare, de care dispunea.

Nici de această dată compania de asigurare „Acord Grup” SA nu a răspuns, motiv pentru care ÎM „M.D.-Trans” SRL i-a adresat reclamația de plată a despăgubirii de asigurare din 17.03.2015 prin care i-a solicitat, în termen de 7 zile din momentul recepționării reclamației să prezinte decizia „Acord Grup” SA pe marginea celor două cazuri asigurate și să achite în beneficiul ÎM „M.D.-Trans” SRL despăgubire de asigurare în sumă de X Euro și X Euro, în total X Euro.

La data de 26 martie 2015 pârâtul „Acord Grup” SA a răspuns la reclamația ÎM „M.D.-Trans” SRL, invocând că „nu poate admite sau respinge reclamația” deoarece efectuează acțiuni proprii de investigație a incidentului și „nu a fost recepționată informația suplimentară solicitată”.

Prin scrisoarea nr. 33 ÎM „MD-Trans” SRL a prezentat documentele suplimentară solicitate pe care le-a găsit și anume: Declarația vamală de export nr. E0171907 din 18.09.2014, Declarația vamală de export nr. E0171 840 din 18.09.2014, copia carnetului TIR nr. XF 75367894 și nr. XF 75367893.

Consideră reclamantul că, reieșind din condițiile contractuale și condițiile de asigurare ale „Acord Grup” SA, asiguratul ÎM „M.D.-Trans” SRL a prezentat companiei de asigurare actele necesare pentru luarea deciziei privind plata despăgubirii de asigurare, și anume: acte ce confirmă interesul său față de bunurile asigurate (contractele de transport, comenzile de transport, facturile,

CMR); acte ce confirmă existența cazului asigurat (acte oficiale de la organele competente ale Federației Ruse care atestă pornirea urmăririi penale pe furtul mărfii, actele întocmite de organele vamale privind lipsa mărfii, etc.) și acte ce confirmă mărimea pretenției sale asupra pierderilor (Actele de justificare a valorii mărfii CMR, factura privind valoarea mărfii, somația IB1, etc).

Consideră că asiguratorul este obligat să achite reclamantului penalitatea legală de X Euro și dobânda de întârziere în sumă de X Euro.

Totodată, consideră că pretențiile sale față de „Sersorol” SRL sunt alternative pretențiilor înaintate față de „Acord Grup” SA, or, reclamantul este silit să înainteze acțiune în judecată împotriva „Sersorol” SRL care este persoana răspunzătoare de cauzarea prejudiciului pentru a nu omite termenul de prescripție. Reclamantul nu poate miza pe achitarea benevolă a despăgubirii de asigurare de „Acord Grup” SA, iar litigiul în judecată poate dura prea mult decât termenul de prescripție de un an oferit de legiuitor pentru litigiile din domeniul transportului.

Reclamantul poartă răspundere civilă față de „International Business Transport” SA pentru compensarea valorii a două transporturi de X Euro și X Euro, în total X Euro. Răspunderea sa civilă este asigurată de pârâțul „Acord Grup” SA, deci, indiferent de existența vinovăției a SRL „Sersorol”, care este răspunzător în fața ÎM „M.D.-Trans” SRL pentru pierderea mărfii, răspunderea acestuia nu poate prevala obligației companiei de asigurare de a despăgubi asiguratul ÎM „M.D.-Trans” SRL or, „Acord Grup” SA a asigurat răspunderea civilă reclamantului față de terțe persoane, astfel, este ținut să achite despăgubire de asigurare. După achitarea despăgubirii de asigurare, acesta va fi în drept să se adreseze în ordine de regres față de persoana răspunzătoare de prejudiciu - „Sersorol” SRL.

Însă, ca pretenție alternativă, condițiile de răspundere civilă a SRL „Sersorol” față de ÎM „M.D.-Trans” SRL au fost îndeplinite.

În urma concretizării pretențiilor prin cererile din 04.05.2015 și 05.02.2016 reclamantul ÎM „M.D.-Trans” SRL a solicitat: încasarea din contul pârâțului „Acord Grup” SA sau din contul pârâțului SRL „Sersorol” în beneficiul său a sumelor de X Euro și X Euro, în total X Euro; încasarea din contul pârâțului „Acord Grup” SA în beneficiul său a dobânzii de întârziere în sumă de X Euro și a penalității legale în suma de X Euro, în total X Euro; încasarea din contul pârâțului „Acord Grup” SA și copârâțului SRL „Sersorol” în beneficiul reclamantului ÎM „MD-Trans” SRL a cheltuielilor de judecată, inclusiv a taxei de stat în sumă de X lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 mai 2016 cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial: s-a încasat din contul „Acord Grup” SA în beneficiul ÎM „MD-Trans” SRL suma prejudiciului în mărime de X Euro, dobânda de întârziere în mărime de X Euro și penalitate în mărime de X Euro, în total suma de X Euro și cheltuielile pentru taxa de stat în mărime de X lei. În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.230 volumul I, f.d.8-17, volumul II).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 februarie 2017 a

fost respinsă cererea reprezentantului SA „Acord Grup”, avocatului Vladimirova Natalia fin 04 noiembrie 2016 privind emiterea unei hotărâri suplimentare în conformitate cu prevederile art. 250 Codul de procedură civilă (f.d.152, volumul II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 (f.d.207-208, f.d.225, volumul II):

- S-a respins ca neîntemeiată cererea de apel ÎM „MD-Trans” SRL împotriva hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 25.05.2016 și cererea de recurs CA „Acord Grup” SA împotriva încheierii Judecătorei Chișinău (sediul central) din 02.02.2017.;

- S-a admis cererea de apel CA „Acord Grup” SA.;

- S-a casat hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 25 mai 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată ÎM „MD-Trans” SRL împotriva „Acord Grup” SA și SRL „Sersorol”, intervenienți accesorii CA „Asterra Grup” SA, „International Business Transport” SA, BA „Procredo Grup” SRL și „Procter&Gamble International Operations” SA cu privire la încasarea prejudiciului, dobânzii de întârziere și a penalității, în partea admiterii cererii de chemare în judecată fața de „Acord Grup” SA, încasării sumelor și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea în această parte hotărârii noi prin care:

- s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată ÎM „MD-Trans” SRL împotriva „Acord Grup” SA privind încasarea prejudiciului, dobânzii de întârziere și a penalității;

- s-a încasat de la ÎM „MD-Trans” SRL în beneficiul „Acord Grup” SA cheltuielile de judecată în suma de X lei;

- în rest hotărâre Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 25.05.2016 s-a menținut;

- s-a dispus restituirea către ÎM „MD-Trans” SRL taxei de stat achitate în plus la depunerea cererii de apel, în suma de X lei.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 18 octombrie 2017 ÎM „M.D.–Trans” SRL a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 în partea admiterii apelului declarat de „Acord Grup” SA cu menținerea hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 25 mai 2016, menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău în partea restituirii taxei de stat achitate în plus, și pronunțarea deciziei suplimentare privind admiterea cerințelor suplimentare cu privire la încasarea de la CA „Asterra Grup” SA în beneficiul ÎM „M.D.-Trans” SRL a penalității în sumă de X Euro și dobânzii de întârziere în sumă de X Euro, în total X Euro și cheltuielile cu titlu de taxa de stat achitată pentru examinarea apelului și recursului.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea

La 14 februarie 2018 Societatea pe acțiuni „Procter&Gamble International

Operations” prin intermediul avocatului Palamarciuc Vladimir a prezentat referință, prin care s-a exprimat dezacordul ce ține de atragerea sa în proces în calitate de intervenient accesoriu, fără a se expune pe marginea temeinicii recursului declarat.

În aceeași zi au prezentat referință și intimații SRL „Sersorol” și SRL „Acord Grup” SA, care au solicitat declararea recursului inadmisibil.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 07 august 2017 (f.d. 226, volumul II), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia, recursul Întreprinderii mixte „M.D.-Trans” Societatea cu răspundere limitată se consideră declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „MD-Trans” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, iar recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului, invocate în speță, sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Întreprinderea mixtă „M.D.-Trans” Societatea cu răspundere limitată ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Întreprinderea mixtă „M.D.-Trans” Societatea cu răspundere limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță